

Vitaminstatus ved sykelig fedme

Pasienter med sykelig fedme kan ha lave serumnivåer av flere vitaminer sammenliknet med friske personer. Det viser en norsk studie.

Fedme er forbundet med lave konsentrasjoner av vitamin D i serum. Det er også funnet lavere nivåer av andre vitaminer hos overvektige, men pasienter med uttalt fedme har vært lite undersøkt.

I en norsk studie har man sammenliknet serum- og blodnivåer av en rekke vitaminer hos 110 pasienter med sykelig fedme og hos 58 friske kontrollpersoner (1). Pasientene hadde signifikant lavere serumnivåer av vitaminene A, B₆, C, D og E enn kontrollpersonene, mens blodnivåer av vitaminene B₁ og B₂ ikke var lavere hos pasientene. Funnene gjaldt for både kvinner og menn.

– Vi har ikke funnet kliniske mangeltilstander, men lave serumnivåer. Resultatene kan forklares av mer enn bare livsstil og kosthold. Pasienter med uttalt fedme har ofte subklinisk inflammasjon, og nyere forskning viser at inflammasjon er assosiert med lave serumnivåer av flere vitaminer, uten at det nødvendigvis er lave konsentrasjoner intracellulært, sier stipendiat Erlend T. Aasheim, studiens førsteforfatter.

– Pasienter med sykelig fedme behandles i økende grad med fedmekirurgi både internasjonalt og i Norge. Våre funn understreker betydningen av å ta preoperativ vitaminstatus med i betraktningen når man vur-

Erlend T. Aasheim (t.v.) og Thomas Bøhmer, artikkelens første- og sisteforfatter. Foto Birgit Skjelvik, Aker universitetssykehus

derer risikoen for mangeltilstander etter slike inngrep, sier Aasheim.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur
1. Aasheim ET, Hofsø D, Hjelmesæth J et al. Vitamin status in morbidly obese patients: a cross-sectional study. *Am J Clin Nutr* 2008; 87: 362–9.

stander etter inngrepene trengs kontrollerte studier hvor vitaminnivåer undersøkes også før behandlingen startes. Slike studier utføres ved Aker universitetssykehus i samarbeid med Sahlgrenska Universitetssjukhuset og Senter for sykelig overvekt ved Sykehuset i Vestfold. Pasientene undersøkes før og etter fedmeoperasjon og livsstilsbehandling.

Ordforklaringer

Vitamin: Organisk forbindelse som er essensiell for normal cellefunksjon og vekst, og som kroppen ikke kan syntetisere selv i tilstrekkelig grad.

Sykelig fedme: Kroppsmasseindeks (BMI, kg/m²) over 40, eller over 35 ved samtidig alvorlig fedmerelatert sykdom.

Fedmeoperasjon (bariatrisk kirurgi): Kirurgisk inngrep som induserer vektreduksjon ved begrensning av magesekkens volum og/eller bypass av deler av tynntarmen. Den hyppigst utførte fedmeoperasjonen i Norge er laparoskopisk gastrisk bypass, som kombinerer disse to prinsippene (1).

Litteratur
1. Aasheim ET, Mala T, Søvik TT et al. Kirurgisk behandling av sykelig fedme. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2007; 127: 38–42.

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

www.tidsskriftet.no/norskforskning

Forskning på overvekt

Vitaminstatus før og etter vektreduserende behandling er tema for et doktorgradsprosjekt ved Aker universitetssykehus.

Flere studier har vist at vitaminmangel etter fedmeoperasjon kan gi kliniske komplikasjoner, men det finnes ikke standardiserte retningslinjer for hvilke tilskudd man bør anbefale pasientene etter operasjon, eller for hvilke vitaminprøver som bør tas på hvilke tidspunkter. Norske pasienter kan derfor gis ulik oppfølging, selv om de har fått utført samme inngrep.

For å vurdere risikoen for mangeltil-

Artikkelen ble publisert i februarutgaven 2008 av *American Journal of Clinical Nutrition* (www.ajcn.org), som er det høyest rangerte tidsskriftet innen klinisk ernæring